

«Тасдиқ мекунам»

Ректори Донишгоҳи давлатии Кӯлоб
ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ,
доктори илмҳои хуқуқшиносӣ, профессор

Рахмон Д. С.
соли 2022

ХУЛОСАИ

ҷаласаи кафедраи молия ва қарзи факултети молиявию иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ оид ба кори диссертационии унвонҷӯ Сафаров Зулфиқор Азаматович дар мавзуи «Хусусиятҳои ташаккулёбӣ ва рушди иқтидори инноватсионии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.02 – Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунони равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ)

Сафаров Зулфиқор Азаматович, соли таваллудаш 1992, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2014 факултети менечменти молиявӣ ва инноватсионии Донишгоҳи технологи Тоҷикистонро аз рӯи ихтисоси иқтисод ва идора дар корхона хатм намудааст.

Аз 01.12. 2019. то 30.08.2020 и.в. мудири кафедраи молия ва қарз ва аз 01.09.2022 то инчониб ба сифати ҷонишини декан оид ба таълими фосилавии факултети молиявию иқтисодӣ кору фаъолият менамояд.

Роҳбари илмӣ: Файзулло Машраб Қурбоналий, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, ректори Донишгоҳи славянини Россия ва Тоҷикистон

Мубрамии мавзуи таҳқиқ. Рушд баҳшидани низоми таълим, аз ҷумла таҳсилоти олии касбӣ, тайи даҳсолаи охир ба ҳайси яке аз вазифаҳои аввалиндараҷаи соҳаи маорифи кишвар эътироф шудааст. Қобили зикр аст, ки баъзе масоилу мушкилот дар ин самт ислоҳот ва навғониро тақозо намуда, бевосита ба татбиқи барномаҳои инноватсионӣ марбутанд. Ҳукумати мамлакат баҳри рушди иқтисодиёти инноватсионӣ, системаи миллии инноватсионӣ рушди соҳаи маорифро дар мадди аввал қарор додааст, зеро ин самт ҷузъи асосии пешбарандай ҷомеа, рушдбахшандай соҳаҳои иҷтимоию иқтисодӣ маҳсуб меёбад.

Аз ин рӯ, дар шароити кунунӣ зарурати рушди фаъолияти инноватсионӣ, ташаккули иқтидори инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ ба як қатор тамоюлу мушкилоти марбут ба самти

таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар даҳсолаи охир алоқаманд мебошанд.

Дигаргуншавии вазъи иқтисодӣ дар ҷумҳурӣ муассисаҳои таҳсилоти олии касбиро водор месозад, ки самти фаъолияти худро таҷдид намуда, фаъолияти инноватсиониро рушд диханд ва бо истифода аз зарфияти мавҷудбуда иқтидори инноватсиониро ташаккул диханд. Таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки саҳми муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар рушди устуори иқтисодиёт, ташаккули системаи миллии инноватсионӣ, рақобатпазирии маҳсулот, омодасозӣ ва пешниҳоди кадрҳои соҳибтаҳассус назаррас нестанд, зеро ваъзи нишондиҳандаҳои арзёбии иқтидори инноватсионии онҳо дар шароити имрӯза ба онҳо имкон намедиҳад.

Дараҷаи татбиқ ва амалисозии натиҷаҳои таҳқиқот. Муқаррароти асосии назариявӣ ва амалии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар шакли маърӯза ва мақолаҳо дар конференсияву семинарҳои илмӣ ва илмию амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмиллӣ дар шаҳрҳои Душанбе, Кӯлоб дар давраи солҳои 2015-2021 пешниҳод ва баррасӣ шудаанд.

Пойгоҳи асосии иттилоотӣ ва озмоиши таҳқиқотро корҳои таҳқиқотии дар назди кафедраи молия ва қарзи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ суратгирифта ташкил медиҳад.

Татбиқи натиҷаҳои таҳқиқот. Таҳқиқоти илмӣ дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ, байналмиллӣ ва семинарҳои илмию амалии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб, Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Донишкадаи технология ва менечменти инноватсионӣ дар шаҳри Кӯлоб аз тарафи үнвонҷӯ (2015-2021) мавриди муҳокима қарор гирифтаанд. Ҷанбаҳои алоҳидаи назариявӣ ва тавсияҳои методии диссертатсия дар паркҳои технологӣ ва шуъбаю раёсатҳои илм ва инноватсияи муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ, инчунин, дар раванди таълими фанҳои “Менечменти инноватсионӣ”, “Иқтисодиёти соҳаи маориф”, курсҳои маҳсуси “Лоиҳаҳои инноватсионӣ” метавонанд истифода шаванд.

Навғонии илмии таҳқиқот. Навғониҳои илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ ба асосҳои назариявию методологии ташаккулёбӣ ва рушди иқтидори инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии ҷумҳурурӣ асос ёфта, коркарди пешниҳодҳои методию амалиро оид ба муайянсозии вазъи кунунии иқтидори инноватсионӣ, омилҳои ба он таъсиркунанда, усулҳои арзёбӣ ва самтҳои рушди иқтидори инноватсионӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ фарогир мебошад. Дар раванди таҳқиқот натиҷаҳои зерини дорои навғонии илмӣ ба даст омадаанд:

- моҳияти иқтисодии иқтидор, инноватсия ва иқтидори инноватсионӣ муайян гардида, соҳтори иқтидори инноватсионӣ бо назардошти ҷузъҳои захиравӣ, функционалӣ ва соҳти зинанизомӣ дар МТОК муайян карда шуданд;

- вазъи кунуни инноватсионии МТОК-и Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ҷузъҳои захиравии иқтидори инноватсионӣ (иқтидори кадрӣ, молиявӣ, моддӣ-техникӣ, инфрасоҳторӣ ва нуфузӣ) ва маҷмӯи таҳдиду хатарҳое, ки ба амалишавии имкониятҳои инноватсионии мактаби оли монеа мешаванд, муайян гардид;

- арзёбии маҷмӯии иқтидори инноватсионии МТОК-и Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи вазъи муосири ҷузъҳои захиравии онҳо (аз рӯи самти фаъолият ва таъминоти захиравӣ) бо истифода аз 7 принсипи МТОК-и инноватсионӣ (бо назардошти тағириу иловаҳо) гузаронида шуд. Иқтидори инноватсионии МТОК-и ҷумҳурӣ дар баробари дигар таъминоти захиравӣ (кадрӣ, молиявӣ, моддӣ-техникӣ) аз рӯи нишондиҳандаҳои иқтидори инфрасоҳторӣ ва иқтидори нуфузӣ, арзёбӣ карда шуда, ба ин васила рейтинги МТОК низ муайян карда шуд;

- масоили тиҷоратикунонии НФИТ-и МТОК ошкор карда шуда, роҳҳои ҳалли онҳо пешниҳод гардида, омилҳои ба раванди тиҷоратикунонии НФИТ таъсиркунанда муайян карда шуданд;

- муайян карда шуд, ки барои татбиқи фаъолияти инноватсионӣ дар пойгоҳи МТОК таъсиси инфрасоҳтори инноватсионӣ зарур аст, зеро он имконияти таъмини шароити самаранок ҷиҳати ба даст омадани натиҷаҳои баланди фаъолияти илмӣ – тадқиқотиро дорад;

- шаклҳо ва усулҳои самараҳаҳши механизмҳои дастгирии давлатии фаъолияти инноватсионӣ дар МТОК асоснок ва таҳия карда шудаанд. Инчунин зарурати дастгирии давлатии фаъолияти инноватсионии МТОК тавассути татбиқи механизмҳои гуногун ба монанди ҳамкориҳо дар доираи ҳамкориҳои давлат бо бахши ҳусусӣ ва модели “спирали сегона” муқаррар карда шудааст.

Сарчашмаи маълумот. Ба сифати сарчашмаҳои иттилоотии диссертатсия асарҳои илмии олимони ватанию ҳориҷии марбут ба мавзуи таҳқиқот, маълумотҳои омории Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маводҳо аз Раёсати илм ва инноватсияи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон, маҷмуаи таҳлилии муассисаи давлатии Маркази миллии патенту иттилооти Вазорати рушди иқтисод ва савдои Ҷумҳурии Тоҷикистон, ҳисоботҳои солонаи раёсат, шуъбаҳои илм, инноватсия ва марказҳои моликияти зехнӣ МТОК-и Ҷумҳурии Тоҷикистон, Барномаи рушди инноватсия дар Ҷумҳурии Тоҷикистон тайи солҳои 2011-2020, маҷмуи қонунҳо ва

санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ оид ба фаъолияти илмӣ ва инноватсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, маводҳо аз сомонаҳои интернетӣ ва коркардҳои шахсии муаллиф истифода шудаанд.

Аҳаммияти амалии таҳқиқот дар он инъикос меёбад, ки тавсия ва хулосаҳои дар таҳқиқоти диссертационӣ овардашударо дар фаъолияти амалии паркҳои технологий МТОК-и ҷумҳурӣ, таҳияи нақшай дурнамои инноватсионӣ, лоиҳаҳои инноватсионӣ, таъсиси корхонаҳои хурди инноватсионӣ дар пойгоҳи МТОК, рафъозии саривақтии омилҳои ба ташаккулёбии иқтидори инноватсионӣ таъсиркунанда ба таври васеъ истифода намудан мумкин аст. Натиҷаҳои таҳқиқоти диссертационӣ дар коркарди лоиҳаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи тиҷоратиқунонии натиҷаҳои илмӣ ва (ё) илмию техниқӣ” пешниҳод ва ба инобат гирифта шудааст.

Мутобиқати диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси илмӣ. Мавзуи таҳқиқоти диссертационӣ ба бандҳои зерини шиносномаи феҳристи ихтисосҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.06.02 – Идоракуни инноватсияҳо ва рақамиқунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ мувофиқат менамояд: 1.6. Коркарди усулҳо ва механизмҳои ҳамгирои илмии мактабҳои олий бо низоми миллии инноватсионӣ ва раванди ҷаҳонии инноватсионӣ. Рушди усуслҳо ва шаклҳои тиҷоратиқунонии инноватсияҳои мактабҳои олий дар корхонаҳои хурди инноватсионӣ; 1.7. Ҳусусиятҳо ва мушкилоти таъсисдиҳии корхонаҳои хурди инноватсионӣ дар пойгоҳи ташкилоти бучавии илмӣ ва таълимӣ; 1.9. Баҳодиҳии неруи инноватсионӣ дар низомҳои иқтисодӣ; 1.23. Назария, методология ва усулҳои баҳодиҳии самаранокии барномаҳо ва лоиҳаҳои инноватсиониву маблағгузорӣ; 1.26. Коркарди методологияи идоракуни моликияти зеҳнӣ ва усулҳои баҳодиҳии арзиши қисми зеҳнӣ маҳсулоти инноватсионӣ.

Соҳтор ва ҳачми диссертатсия. Диссертатсия аз муқаддима, се боб, хулоса ва пешниҳодҳо, рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат аст. Матни рисола дар 200 саҳифаи чопи компьютерӣ, ки шомили 19 ҷадвал, 3 диаграмма ва 12 расм аст, таҳия шудааст.

Рӯйхати корҳои нашршуда вобаста ба мавзуи рисолаи илмӣ: **Интишорот дар маҷаллаҳои тақризшаванда:**

[1-М]. Сафаров З.А. Мағҳум, моҳият ва аҳамияти иқтидори инноватсионии МТОК // Паёми ДМТ. – Душанбе 2018, № 5- С.132 –137

[2-М]. Сафаров З.А. Рушди иқтидори зеҳнӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон // Паёми ДМТ. - Душанбе 2018, № 7 - С.91 – 96.

[3-М]. Сафаров З.А. Рушд ва тадбиқи иқтидори инноватсионӣ дар мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон (дар мисоли иқтидори кадрии мактабҳои оли) // Паёми ДМТ. - Душанбе 2018, - № 8 – С.91 – 96.

[4-М]. Сафаров З.А. Каримов Г.У., Файзиддини З., Зарурияти рушди инноватсионии соҳаи маориф ва сохтори иқтидори инноватсионии МТОК // Паёми ДМТ. – Душанбе 2020 - №6. С.63–68.

Интишорот дар дигар маҷаллаҳои илмӣ:

[5-М]. Сафаров З.А. Нақши иқтидори инноватсионии МТОК дар баландбардории рушди инсонӣ/ Маводи конфронси илмӣ – амалии ҷумҳурияйӣ дар мавзӯи «Рушди иқтисодии Тоҷикистон ҳамчун омили баландшавии некуаҳволии аҳолӣ». - Душанбе ҶДММ «Эр - граф» 2016. С. 197 – 201.

[6-М]. Сафаров З.А. Сущность и значение инновационного потенциала вуза и методы его оценки/ Материалы международной научно – практической конференции «Роль интеграции науки, инновации и технологий в экономическом развитии стран», «Кайхон», Душанбе 2016. С.235 –240.

[7-М]. Сафаров З.А., Кабутов К.Р., Инновационный потенциал вуза и методические основы его оценки/ Вестник Технологического университета Таджикистана. Душанбе - «Баҳманруд» 2016 - 1 (26). С.181 – 188.

[8-М]. Сафаров З.А. Моҳият ва зарурияти рушди соҳибкории инноватсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон/ Маводи конфронси илмӣ – амалии ҷумҳурияйӣ дар мавзӯи «Рушди соҳибкории инноватсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», Душанбе 2017. С.195 –198.

[9-М]. Сафаров З.А. Тичоратикунонии натиҷаҳои фаъолияти илмӣ – таҳқиқотӣ дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон/ Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ – назарияйӣ дар мавзӯи “Масъалаҳои мубрами илму маориф дар шароити ҷаҳонишавӣ”, Қӯлоб 2020. С. 500 – 502.

[10-М]. Сафаров З.А., Рустамова Г.Н., Ашуррова Д.Х. Дастириҳои давлатии иқтидори илмӣ-инноватсионии муассисаҳои таҳсилоти оли/Маҷаллаи илмӣ-оммавии “Илм ва технологияи асри XXI” – и Донишкадаи технология ва менечменти инноватсионӣ дар шаҳри Қӯлоб. Қӯлоб 2020 - № 3 (3). С. 116 – 121.

Аз натиҷаи баррасии пешакии тадқиқоти диссертационии унвонҷӯ Сафаров З.А. дар ҷаласаи кафедраи молия ва қарзи Донишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ чунин

ҚАРОР ҚАБУЛ КАРДА ШУД:

1. Баромади Сафаров З.А. дар мавзуи «Хусусиятҳои ташаккулёбӣ ва рушди иқтидори инноватсионии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси

08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.02 – Идоракуни инноватсияҳо ва рақамикунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ), хулосаи роҳбари илмӣ, доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор Файзулло М.Қ. ва арзёбии баромадкунандагон – номзадони илмҳои иқтисодӣ Мирсаидов Муҳаммаднаим ва Маҳмудов Баҳриддин ба инобат гирифта шавад.

2. Диссертасияи Сафаров Зулфиқор Азаматович, ки дар мавзуи «Хусусиятҳои ташаккулёбӣ ва рушди иқтидори инноватсионии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06–Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.02 – Идоракуни инноватсияҳо ва рақамикунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ) пешниҳод шудааст, кори байтмомрасидаи илмӣ ва ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ арзёбӣ карда мешавад.

3. Диссертасияи Сафаров З.А. дар мавзуи «Хусусиятҳои ташаккулёбӣ ва рушди иқтидори инноватсионии муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ (дар мисоли муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06 – Иқтисодиёт ва идоракунӣ тибқи самтҳои фаъолият (08.00.06.02 – Идоракуни инноватсияҳо ва рақамикунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ), бо назардошти ислоҳи камбудиҳои ошкоргардида, ба экспертизаи даври дуюм ва Шурои диссертасионии 6Д.КОА-062-и назди Доғишгоҳи славянини Россия ва Тоҷикистон пешниҳод карда шавад.

Қарор дар ҷаласаи кафедраи молия ва қарзи Доғишгоҳи давлатии Қӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Протоколи №1 аз «29 » 08. соли 2022 қабул гардидааст.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 19 нафар. Натиҷаи овоздиҳии кушод: «тарафдор» – 19 нафар; «зид» – нест; «бетараф» – нест.

Раиси ҷаласа,
номзади илмҳои иқтисодӣ, и.в. дотсент,
мудири кафедраи молия ва қарзи
ДДК ба номи А.Рӯдакӣ

Комилов Н.Б.

Котиби ҷаласа, муаллими қалони кафедраи
молия ва қарзи ДДК ба номи А.Рӯдакӣ

Тешаев М.С.

«Имзоҳои Комилов Н.Б ва Тешаев М.С.-ро тасдиқ менамоям».

Сардори Раёсати қадрҳо ва корҳои
махсуси ДДК ба номи А.Рӯдакӣ

Амиролос Ф.А.